

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

IN ROBERTI|| BELLARMINI SOCIETA-||TIS IESV, SECUNDVM TOMVM||
CONTROVERSIARVM,|| TRIPLEX INDEX:|| - PRIMVS scriptorum omnium in
hoc volumine|| citorum;|| ALTER difficiliorum locorum sacræ Scripturæ||
passim expicatorum;|| TERTIVS verò præcipuarum rerum, ac
senten-||tiarum, quæ in omnibus illis ...

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, 1599

VD16 B 1607

H.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54088](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-54088)

- Græci usque ad hunc diem seruat Eucharistiam ad integrum annum. 3.568
 Græci reprehenduntur, quod sacrificium Missæ ex præsanctificatis celebrabant. 3.444. vide etiam 3.451
 Græcorum forma in baptismo exponitur. 1.117. 2.10
 Græcorum & Latinorum controværsia, sitne azymo pane fermentato Sacramentum Eucharistiæ conficiendum. 3.
 450. & seq. eorum sententia de fermentato refertur. 3.452.
 & refellitur. 455. simul cum argumentis. 3.463
 Græcorum voces in nostra Missa quæ sint. 3.847
 Græcorum liturgiæ antiquiores an habeant nomen Papæ. 3.
 867
 Græcis falso imponitur, quod solo vino utantur in Sacramento altaris. 3.475.479
 Græcos non solere confiteri peccata nisi soli Deo, falso est. 4.269.270
 Vsus confessionis priuatæ in Ecclesia Græca. 4.319
 Græcos consentire nobiscum de veritate Sacramenti Matrimonij. 5.82
 Apud Græcos communio præsanctificatorum fiebat in tota quadragesima excepto die Dominico & Sabbatho. 3.572

Gregorius.

- S. GREGORIVS Papa fuit ultimus eorum, qui ad canonem aliquid adiunxerunt. 3.859
 Gregorio apparuit Christus. 3.287
 Gregorij Nazianzeni consilium, quod Baptismus parvuloru[m] differri debeat usque ad triennium, non est probatum aliis Patribus. 2.61

*H.**Hæreses.*

- HAERESIS conditio primaria est nouitas doctrinæ, & hæc quibus coniecturis conuincatur. 3.323
 Hæreses quare diu durare non possunt. 1.290
 Hæreses inter opera carnis numerantur. 3.128
 Hæreticæ fraudes. 3.567
 HAERETICI sunt falsi Prophetæ. 1.144
 Hære-

- Hæretici verè caro sunt, & nolunt subiicere iudicium suum
verbo Dei. 3.128
- Hæretici humana ratione omnia metiuntur, & nihil volunt
credere, nisi quod intelligunt. 3.128. vel quod in diuinis li-
teris continetur. 3.312.314.& 514
- Hæretici tanquam indigna & stulta omnia nostra mysteria
irriserunt. 3.342. illis applicatur Domini dictum: Erratis
nescientes Scripturam, &c. 3.343.& alia 344
- Hæretici qua ratione ad conuercionem inducuntur. 4.77
- Hæretici non habent remissionem peccatorum formaliter:
habent tamen ministerialiter. 1.153
- Hæretici an verè baptizent, fuit olim dissensio. 1.326
- Hæretici distinguuntur à Catholicis cæremoniis. 1.328
- Hæretici possunt oleum consecrare, si habent veram ordina-
tionem. 2.183
- Hæretici quare offerre Deo non possint oblationē cum gra-
tiarum actione. 3.152
- Hæretici qui sunt in articulo, fide simpliciter carent. 1.288
- Hæreticorum doctrina recens, & hoc seculo nata. 1.pag.14
- Hæreticorum Sacramēta ab illis collata an rata sint. 1. a pag.
15. & seq.
- Hæreticis facile est sine teste quidlibet asserere, & proclive ac
familiare illis est, mentiri. 4.14
- Hæreticos committere peccatum in Spiritum sanctum cre-
dibile est. 4.219
- Apud hæreticos non potest esse vera Ecclesia. 1.289.3.515

Hebræi.

- HEBRAEI tres habent voces, quibus Sacraenta sua signifi-
care solent. 1.29
- Hebræi veteres quomodo iustificabantur. 1.236
- Hebræi habuerunt baptismum in ænigmate, dum transirent
mare rubrum. 3.164
- Hebræi cùm Agnum immolabant luna 14. ad vesperam, ob-
scuritatem suam prophetabant. 3.466
- Hebræi valde se efferebant ad sacerdotium Aaronicum. 3.653
- Hebræi non erant capaces mysterij Eucharistiae. ideo Paulus
ad illos scribens, non meminit oblationis panis & vini. 3.
653

- Hebræi quo genere honoris, & cultus Deum colebant. 3.734
 Hebræi consecrabantur Deo per Circumcisionem. 1.47
 Hebræi tanquam paruuli sub elementis mundi seruientes. 1.
 239
 Hebræi quomodo manducarunt eandem escam, & biberunt
 eundem potum. 1.257.258.259. & 263.3.35.133.134.249
 Hebræi & Turcæ baptizare possent in casu necessitatis. 1.143
 Hebræi obligabantur ad legem veterem, vsque ad publicam
 promulgationem Euangeli, licet simpliciter lex vetus cel-
 lauerit in morte Christi. 2.29.5.170
 Hebræi quare ad memoriam reuocabat exitum ab Ægypto,
 quando redibant ad pœnitentiam. 2.105
 Hebræi omnia nostra mystenia irriserunt. 3.355
 Hebræi salutando dicebant: Dominus tecum, aut vobiscum.
 3.848
 Hebræi solebant inungere corpora mortuorum. 5.24
 Hebræi tenebantur instituere filios suos in fide & religione
 Dei. 5.86
 Hebræorum baptismata verè tollebant sordes carnis. 1.193
 Hebræorum sacrificia significabant Christi mortem. 1.180
 Hebræorum synagoga cæremonias, & dies festos instituit,
 quos Deus non instituerat. 1.323
 Hebræorum & Christianorum discrimen quo ad cæremonias
 attinet. 1.338. & 339
 Hebræorum cœtus dicitur synagoga, quæ tamen erat vera
 Ecclesia antequam Christum negaret. 2.pag.6
 Hebræorum infantes qui ante octauum diem moriebantur,
 an haberent aliquod remedium. 2.24
 Hebræorum mensa cum mensa Domini, & eorum sacrificia,
 cum sacrificio Eucharistiae, quantum differant. 3.705
 Hebræorum populus habuit sacrificia propriæ dicta. 3.733
 Hebræorum consuetudo de sacrificiis pro mortuis offeren-
 dis. 3.78;
 Hebræorum cæremoniæ, quædam ipsorum propriæ, quædam
 communes cum Gentilibus. 3.842
 Hebræorum consuetudo confitendi peccatum in specie, &
 cum suis circumstantiis. 4.259
 Hebræo-

- Hebræorum lex non erat necessaria omnibus; multique inter Gentes saluari poterant, dum lex vigeret. 5.235
- Hebræorum Sacra menta qualia. 1.47.48. & 85. eorum res non debent conferri cum nostris, ut imago picta cum homine viuo, sed ut viri paruuli conferuntur cū viris perfectis. 1.48
- Hebræis quomodo contingebant omnia in figura. 1.48
- Hebræis circumcisio est quidem signum quoddam; non autem signaculum iustitiae fidei, ut fuit Abrahamo. 1.77
- Hebræis data circumcisio ut discernerentur ab aliis. 1.244. & seq. 273
- Hebræis erant Samaritani ut hæretici. 1.152
- Hebræis non licitum interficere quemquam in die festo. & licuit illis alio tempore blasphemos occidere. 3.457
- Hebræis fuit concessum repudium, quo vinculum Matrimonij soluebant: sed postea à Domino apertissimè fuit reuocatum. 5.192. & seq.
- Hebræis connubia cum Gentilibus prohibebantur. 5.234.236
- Multa in Hebræis tolerari poterant, quorum status puerorum erat; quæ in Christianis toleranda non sunt. 5.195
- Non solum cultum externum, sed etiam internum ab eis requirebat Deus. 1.339.340
- Ab Hebræis Christiani acceperunt Thuri religionem. 3.843
- Cum Hebræis foedus quod Deus iniit, sanctum est sanguinis aspersione. 3.99.672. & 673
- Apud Hebraeos menses omnes numerantur à Nouilunio. 3.452
- Apud Hebraeos offerebatur ouis viua, & ouis mortua. 3.755. 760
- Apud Hebraeos sumnum quid fuit scire cæremonias. 1.328
- Apud Hebraeos per omne sabbathum adhuc hodie leguntur in synagogis lectiones ex Prophetis. 3.851
- Apud Hebraeos duo genera vxorum. 5.159
- Hebraica seruitus. 1.336
- Voces hebraicæ retentæ, sunt Alleluia, Amen, Osanna, Pascha, Sabaoth, Sabbathum, Satan.
- HELIAS reliquit Helisæo vestem, & Christus reliquit nobis carnem suam. 3.221
- HERODES, qui legem Mosis profitebatur, illam obseruare tenebatur quo tempore vigebat. 5.272

Herodis crimen non fuit tantum incestus , sed etiam adulterium. 5. 272

S.Hieronymus.

- S.HIERONYMVS** amore pudicitiae mirè ardebat. 5.126
Hieronymus non refutat sententiam Tertulliani & Cypriani, qui dicunt in Confirmatione dari Spiritum sanctum; ut impudentissime affirmat Kemnitius. 2.151.152
Hieronymus omisit literalem expositionem illius loci Ephes. Mundans eam lauacro aquæ, &c. & solùm exposuit mysticè. 1.98
Idem exponendus est quando dicit; Homo aquam prebet: Deus autem Spiritum sanctum. 4.222
Idem quomodo intelligendus quādō dicit in dialogo contra Lucifer. ob honorem sacerdotij fieri, vt soli Episcopi manus imponant, non ob legis necessitatem. 2. 203

Holocaustum.

- HOLOCAVSTVM** fuit præstantissimum sacrificium. 3.636
Holocaustum significat statu in perfectorum. 3.636
Holocaustum sacrificium dicitur etiam honorarium , cuius finis est solus Dei cultus, atque honor. 3.753
Holocaustū offerebatur propriè in reuerentiam diuinæ Mæstatis , & ideo totum cremabatur, ut resolutum in vaporem, totum sursum ascenderet. 3.636
De ratione holocausti erat combustio. 3.757.758

Homo.

- Homo** multis modis potest esse instrumentum alicuius agentis. 1.161
Homo in hoc mundo nō debet quærere certitudinem de sua salute vel iustificatione , infallibilem ; quæ non congenit huic statui. 1.166
Homo duobus modis ministrat Sacra menta. 1.217
Homo quibus modis vtatur instrumentis. 1.226.227
Homo sæpius potest commori Christo. 1.219
Homo nō solùm per baptismum , sed etiam per fidem & verbum Dei generatur spiritualiter. 1.283
Homo configuratur Christi passioni per baptismum humiliantis.

- nis. vide expositionem locorum Coloss. 2. Consepulti in baptismo, &c. & Ephes. 5. Delauacro aquæ, & præterea. 2.
pag. 5
- Configuratur similiter per baptismum sanguinis, nempe Martyrium 2.32. & per baptismum flaminis. 2.37
- Homo verè, & propriè non dicitur spiritualis, & immortalis, sicut verè & propriè dicitur corporalis & mortal is. 3.75
- Homo factus ad imaginem Dei. 3.213
- Homo quantum distet à Deo in potentia. 3.280
- Homo si produceretur à Deo ex nihilo, nō esset diuersæ materiæ ab aliis hominibus. 3.419. 420
- Homines pij semper sunt in timore, & humiliter dē se sentiunt. 4. 207
- Homines nascuntur carnales, & peccatores, & serui peccati, nec possunt saluari, nisi per Christi passionem certis mediis applicatam. 2. 16. & 25
- Homines verè baptizatos, vel semel verè iustificatos, nō posse amplius peccare, vel excidere à gratia, fuit hæresis Caluini. 2.87.88
- Homines polluti non poterant in Testamento veteri edere de carnibus sacrificij, & de panibus propositionis. 3. 109
- Hominū imaginatio fallitur in mysterio Eucharistiae. 3.409.
- 411
Ex parte hominum singulorum requiritur generatio, augmentatio, & nitritio. 1.301

Hostiæ.

- HOSTIAE pacificæ partim cremabantur, partim mandubabantur à sacerdotibus; partim ab iis, qui donauerant. 3.636
- Hostiæ non solùm pro delicto; sed etiam pacificæ, tum pro actione gratiarum, tum etiam votuæ pro beneficio impen trando. 3.769
- Hostiæ adductio ad sacrificium, idem valet, quod oblatio. 3. 643
- Hostiæ meliores nunc offeruntur, quam in antiquo Testamento. 3. 660
- HUMILITAS præcipitur. 1.297.298
- Humilitas & innocentia commendatur in statura pueri. 2. 51

- Humilitas Christi in baptismi Ioannis susceptione. 2.131
 Humilitas & sui cognitio, contritionem parit. 4.142. &c. 143

Hymnus.

- HYMNICANTUS. 3.842. *Hymnus Angelicus.* 3.848
HYPERBOLICAEL eloquitiones quæ sint. 4.391
HYPOCRATICVM est id, quod non sit ex corde, ac sincere. 4.233
HYSSOPVS fidem significat. 1.196

I.

S.Iacobus.

- S.IACOBVS non instituit Sacramentum extremæ vñctio-
 nis, sed hortatur ad vsum illius Sacramenti. 5.10
 Eius epistola canonica est. 5.9

Idioma.

- IDIOMATVM mutua communicatio nō fit inter Christum
 & accidentia panis in Sacramento Eucharistiæ. contra eos
 qui dicunt vñionem Christi cum accidentibus panis esse
 hypostaticam. 3.28.29
 Idiomatum communicatio non est inter naturas vñitas, sed
 in solo supposito communi. item est mutua, & non solum
 communicat nomina naturarum, sed proprietatum. 3.75
 Idiomatum communicatio non oritur ex vñione sacramen-
 tali panis & corporis Christi. 3.75

Idololatria, & Idolum.

- Propter peccatum Idololatriæ totus populus in captiuita-
 tem Babyloniam ductus est. 4.418
 Propter peccatum adorati yituli multa hominū millia in-
 terfecta sunt. 4.346. *Idololatrarum pœna.* 5.270
Idolorum cultus ex corruptione naturæ est. 3.703
Idolorum artifices ad sacerdotium, vel diaconatum promo-
ti, reprehenduntur à Tertulliano. 3.158
Idolum erat locus, vbi erat Idolum. 3.707
Idolothyta Gentiles comedebant. 3.706.707.709.809. vide
 1.162

Iein-